

Ministerstvo životního prostředí
odbor posuzování vlivů na životní
prostředí a integrované prevence
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Vyjádření a připomínky k návrhu Strategického plánu SZP na roky 2023-2027¹ a k vyhodnocení jeho vlivů na životní prostředí (SEA)

30. srpna 2022

Tento dokument je souhrnem připomínek níže podepsaných environmentálních nevládních organizací. Připomínky k předloženému Strategickému plánu (dále jen SP) a k vyhodnocení jeho vlivů na životní prostředí (dále jen SEA) uplatňujeme v souladu s ustanovením § 10f odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

V naprosté většině komentovaných aspektů považujeme za relevantní a realistické provést dílčí změnu v nastavení příslušného opatření SP tak, aby bylo docíleno zlepšení dopadu na životní prostředí. V takových případech obsahuje příslušná připomínka i konkrétní požadavek změn, které považujeme za žádoucí.

Jsme si vědomi pozitivních změn vůči životnímu prostředí, které se postupně během jednotlivých fází projednávání do návrhu SP promítly. Zároveň jsme přesvědčeni, že celkové vyznění SP z hlediska životního prostředí by mělo být významně ambicióznější. S vědomím, že v SP došlo k vývoji pozitivním směrem a že schvalování probíhá v časové tísní, **akceptujeme návrh hodnotitele na vydání souhlasného stanoviska za předpokladu, že do koncepce budou zapracovány příslušné požadavky.**

Naše připomínky k jednotlivým opatřením Strategického plánu jsou následující a prosíme o jejich zohlednění:

¹ (verze pro proces SEA z července 2022)

DZES 4

- **Žádáme rozšířit pásy nehojené půdy bez použití POR u DPB s průměrnou sklonitostí pod 7° alespoň na 6 metrů na DPB ležících do 6 metrů od břehové čáry tak, aby odpovídaly podmínce v celofaremním ekoschématu.** Vodní toky vyžadují výrazně posílenou ochranu, kde 6m pás bez hnojiv a pesticidů je úplným minimem, zároveň by srovnání více motivovalo vstoupit do celofaremního ekoschématu. Podporujeme tak požadavek hodnotitele SEA.
- **Žádáme omezit užívání POR u pásů na DPB s průměrnou sklonitostí nad 7°.** Z hlediska ochrany vodních zdrojů před splachem pesticidů by totiž byla sklonitější půda, kde žádné omezení POR není uvedeno, méně chráněná než půda nesklonitá, kde platí zákaz alespoň na třech metrech.
- DZES 4 je dle textace možné plnit "zachováním ochranného pásu nehojené půdy bez použití pesticidů". Jak to však chápeme, pojem "ochranný pás" je pro účel DZES 8 či neprodučních ploch v rámci ekoschémat definován jinak, i s odlišným vegetačním pokryvem než hlavní plodina. Předpokládáme, že pás bez hnojiv a pesticidů, kde je však pěstována hlavní plodina, nelze logicky vykazovat jako neproduční plochu. **Doporučujeme proto ve znění DZES 4 odstranit slovo "ochranného"** a zároveň v DZES 8 objasnit, co se myslí "ochranným pásem podle GAEC 4", který má váhový koeficient 1,5.

DZES 5

- **Výrazně doporučujeme přenastavit dle analýzy VÚMOPu některé půdoochranné technologie tak, aby skutečně efektivně chránily půdu.** VÚMOP by podle našich informací měl disponovat analýzou ukazující (ne)efektivitu umožněných půdoochranných technologií a doporučující potřebné úpravy.
- **Žádáme, aby již v období SZP 2023-2027 byla v rámci DZES 5 zohledněna ochrana před větrnou erozí,** a tedy byly vymezeny oblasti ohrožené větrnou erozí s konkrétními podmínkami, jak půdu v takových oblastech účinně chránit.

DZES 7a

- **Zásadně požadujeme zvýšit podíl orné půdy pro střídání plodin výrazně nad 40 %, optimálně až na 100 % orné půdy.** Omezením plnění podmínky na 40 % orné půdy hrozí, že se reálně v běžné praxi nic nezmění. Podnik takto podle současného znění může pěstovat na 60 % orné půdy plodinu opakovaně 3x po sobě bez jakéhokoli pěstebního omezení, což popírá smysl DZES 7a Střídání plodin. Jedná se tak o nepochopitelné oslabení oproti předchozí verzi SP. Většina plodin se po sobě nepěstuje a tam, kde se z ekonomických či jiných důvodů plodiny pěstují po sobě (zejména kukuřice), bude využit prostor 60 % bez jakéhokoliv omezení a v praxi se tedy nic nezmění. DZES proto ani zdaleka nenaplnuje principy Integrované ochrany rostlin, která je přitom pro zemědělce ze zákona povinná.
- **Žádáme omezit opakované pěstování stejné hlavní plodiny na max. 2 roky po sobě,** tedy aby jedna plodina mohla být pěstována první a druhý rok, ale třetí by již musela následovat jiná hlavní plodina. Možnost pěstovat plodinu 3x po sobě (a zvláště v kombinaci s možností to dělat na 60 % bez jakéhokoli omezení, tedy i bez meziplodiny) by nebylo žádnou změnou oproti běžné praxi, kdy např. kukuřice je dle analýzy MZe (viz SWOT analýza k cíli I, str. 131 https://eagri.cz/public/web/file/673310/I_Welfare_a_kontaminanty_na_web.pdf) pěstována 3x po sobě na 14 % pěstované plochy. V rámci DZES 7a by tedy stejnou hlavní plodinu mělo být možné pěstovat jen 2x po sobě, a to minimálně se zařazením meziplodiny.
- **Žádáme odstranit výjimky pro podniky, kde** "(...) více než 75 % zemědělské plochy, na níž lze poskytnout podporu, představují trvalé travní porosty, nebo se buď po významnou část roku, nebo po významnou část vegetačního cyklu využívá k pěstování trav, jiných bylinných

pícnin, nebo jsou na ní tyto způsoby využití kombinovány” a pro podniky, kde “(...) se více než 75 % plochy orné půdy využívá k pěstování trav, jiných bylinných pícnin nebo luskovin, nebo je půdou ponechanou ladem, nebo jsou na ní tyto způsoby využití kombinovány.” Dle dat MZe se (u první výjimky) jedná o 11 tisíc ha orné půdy (49 tisíc ha i s ostatními kulturami) a 240 podniků, tedy průměrně 46 ha orné půdy (204 ha zemědělské půdy) na podnik. Nevidíme žádný ospravedlnitelný důvod, proč by tyto plochy měly být z DZESu 7a vyloučeny. Ačkoli EU umožňuje tuto podmínku aplikovat, kvůli výrazně odlišné české struktuře podniků může mít opodstatnění jen u podniků do určité velikosti. Jako smysluplné vidíme uplatnění výjimky pouze u podniků, které hospodaří na orné půdě do maximální výměry 30 ha.

DZES 7b

- **Žádáme odstranit možnost plnit DZES pouze dvěma plochami různých plodin vedle sebe.** Neproduktivní pásy či krajinné prvky mezi monokulturami jsou zásadní pro “řešení příčin nepříznivé struktury krajiny, jako jsou nízký podíl ekostabilizačních prvků v krajině, homogenita hospodaření na přilehlých dílech půdních bloků a zejména na nadměrnou velikost dílu půdního bloku”; bez tohoto opatření nelze tyto příčiny dostatečně řešit. Odstranění této praxe by také motivovalo k větší účasti v prémiové úrovni celofaremního ekoschématu. Zároveň **doporučujeme umožnit od sebe oddělovat plochy jedné plodiny biopásem**, což přispěje k masovějšímu využití tohoto nástroje s pozitivním přínosem jak z pohledu eroze, tak i biodiverzity a estetické hodnoty krajiny.
- **Žádáme, aby bylo možné monokultury rozdělit i liniovým úhorem, jak je definován v opatření prémiové úrovně celofaremního ekoschématu.** Dle [aktualizovaného materiálu MZe](#) nepůjde oproti minulému období oddělit monokultury úhorem. Právě liniové úhory jsou však vedle krajinných prvků z pohledu podpory biodiverzity ideálním prostředkem, jak monokultury oddělit. Je proto vhodné umožnit oddělovat monokultury liniovými úhory o určité šířce a tím také motivovat ke vstupu do prémiové úrovně, jehož podmínky by bez této možnosti byly ještě obtížněji splnitelné (viz připomínka k prémiové úrovni).
- Bude v rámci výjimek opět umožněno vyhnout se **omezení rozlohy monokultury skrze vyčlenění biopásu na 5 % DPB**, která umožňovala pěstovat monokulturu bez omezení rozlohy? V textu SP se tato výjimka nenachází a **podporujeme, aby nebyla zavedena**. Výjimka by nijak nezaručovala, že biopás nebude umístěn na kraj plochy a souvislá plocha jedné plodiny by mohla významně překračovat stanovený 30ha nebo 10ha limit (např. na 100ha lánu se může vyskytovat neomezená 95ha výměra jedné plodiny). **Je však vhodné umožnit použít biopásy jako jednu z možností, jak monokultury rozčlenit** (viz předchozí požadavek).

DZES 8

- **Žádáme snížit koeficient plodin vázajících dusík na 0,3.** Škála váhových koeficientů by měla být dostatečně diverzifikovaná a měla by výrazně zvýhodňovat trvalé a maloplošné prvky oproti plochám majícím charakter plodin. Navíc, management plodin vázajících dusík, kdy první seče probíhají ve vrcholném období rozmnožování savců i ptáků, z nich vytvářejí ekologickou past a zcela tak popírají jejich přínos jako ploch, které mají za cíl podporovat ekologickou stabilitu krajiny a biodiverzitu. Na začátku minulého období měly plodiny vázající dusík koeficient 0,7. Dle návrhu se zdá, že nyní budou mít koeficient 1. Jelikož se nejedná o plnohodnotnou neproduktivní plochu, žádáme o snížení na 0,3. Je přitom nutné také zohlednit, že tyto plochy mají další ekonomické využití a omezený přínos z pohledu dlouhodobé stability krajiny a biodiverzity oproti krajinným prvkům a některým dalším neproduktivním prvkům. Alternativou pro vyšší váhový faktor by byl jedině posun termínu první seče min až po 15. červenci, což je ovšem z pohledu zemědělské praxe velmi pravděpodobně neprůchozí.

- **Žádáme také o rozlišení koeficientů u meziplodin v závislosti na délce ponechání meziplodiny nesklizené**, jelikož délka ponechané meziplodiny má pozitivnější dopad na biodiverzitu, stav půdy či protierozní účinek.
- **Žádáme o upřesnění podmínek pro plnění podmínky skutečně neproduktivních ploch skrze ochranné pásy**. Např. ochranný pás pro DZES 7b je dle [aktualizovaného materiálu MZe](#) možné plnit i skrze monokulturu vojtěšky, tedy skrze plodinu vázající dusík, která jinak do skutečně neproduktivních ploch počítána být nemůže. V minulém období navíc byl ochranný pás v rámci DZES 7d definován pouze minimální šířkou (22 m), ne však již maximální. Hrozí tak paradoxní a nesmyslná situace, kdy zemědělec může jakoukoli plochu monokultury vojtěšky či jiné plodiny vázající dusík vykazat jako ochranný pás a tím plnit i podmínku skutečně neproduktivních ploch. **Žádáme proto také o stanovení maximální šíře ochranného pásu v rámci DZES 7b a o snížení koeficientu pro takové ochranné pásy z 1,5 na max. 1.**
- **Požadujeme snížit váhový koeficient pro úhor z 1,5 na 1**, jako tomu bylo v předchozím období SZP. (Jelikož v [aktualizovaném materiálu MZe](#) byl váhový koeficient upraven na 1, připomínka může být nyní již nerelevantní.) V porovnání s maloplošnými krajinnými prvky či ochrannými pásy, kde jejich přínos pro heterogenitu krajiny a náročnost tvorby může koeficient 1,5 či 2 do určité míry ospravedlnit, velkoplošné úhory nemohou být takto bonifikovány. Znamenalo by to totiž, že např. pro splnění podmínky 3 % skutečně neproduktivních ploch by stačilo udělat pouze 2 % úhorů. To činí formální požadavek 3 % nesmyslným a netransparentním. Podobně pro splnění 7 % neproduktivních ploch by stačilo udělat 4,7 % úhorů a požadavek lze tedy dokonce naplnit skrze méně ploch než 5 % Greeningu, kdy byl koeficient úhoru 1. To přitom platí i pro prémiový stupeň ekoplátby a požadavek 7 % ryze neproduktivních ploch.
- **Žádáme odstranit výjimky pro podniky, kde** "(...) více než 75 % zemědělské plochy, na niž lze poskytnout podporu, představují trvalé travní porosty, nebo se buď po významnou část roku, nebo po významnou část vegetačního cyklu využívá k pěstování trav, jiných bylinných píceňin, nebo jsou na ní tyto způsoby využití kombinovány" a pro podniky, kde "(...) se více než 75 % plochy orné půdy využívá k pěstování trav, jiných bylinných píceňin nebo luskovin, nebo je půdou ponechanou ladem, nebo jsou na ní tyto způsoby využití kombinovány." Dle dat MZe se (u první výjimky) jedná o 11 tisíc ha orné půdy (49 tisíc ha i s ostatními kulturami) a 240 podniků, tedy průměrně 46 ha orné půdy (204 ha zemědělské půdy) na podnik. Nevidíme žádný ospravedlnitelný důvod, proč by tyto plochy měly být z DZESu 8 vyloučeny, příp. lze podmínku omezit jen na maximální počet ha orné půdy (např. na 30 ha v souladu s podmínkou na omezení výměry jedné plodiny v rámci DZES 7b), které podnik obhospodařuje. Ačkoli EU umožňuje tuto podmínku aplikovat, kvůli výrazně odlišné české struktuře podniků může mít opodstatnění jen u podniků do určité velikosti
- V rámci výjimek je také uvedena "Výjimka stanovená v poznámce pod čarou 1 v bodě 2 přílohy III". Příloha III "o konzultacích s partnery" je však prázdná. **O jakou výjimku se jedná? Příp. doporučíme smazání věty.**

Společná připomínka pro DZES 7 a 8

- Na evropské úrovni se řeší derogace DZES 7 a DZES 8. **Žádáme, aby Česká republika, pokud bude skutečně derogace schválena, v maximální možné míře omezila reálné uplatnění derogací DZES 7a a DZES 8**, jelikož nebudou mít výrazný dopad na krátkodobou produkci potravin a zároveň oddalují potřebnou rekultivaci krajiny a půdy i nutnou adaptaci na klimatické změny, jejichž dopady produkci potravin ohrožují ještě výrazněji než výkyvy na trhu potravin v souvislosti s válkou na Ukrajině. Pokud přesto dojde k odkladu podmíněčného zavádění povinného podílu neproduktivních ploch, **nemělo by to nijak ovlivnit požadavek v rámci dobrovolného celofaremního ekoschématu** či jeho prémiové úrovně. Avšak

aplikování derogace (a tedy výrazný rozdíl mezi 0, resp. 7 % neprodukcí ploch v DZES, resp. v ekoschématu) by mohlo ohrozit motivaci do ekoschémat vstupovat, což je další důvod, proč derogaci neaplikovat nebo jen v omezené míře. Derogace by se pak rozhodně neměla dotknout DZES 7b.

Společná podmínka pro DZES 8 a celofaremní ekoschéma

- **Požadujeme zvýšit podíl skutečně neprodukcí ploch ve variantě II v celofaremním ekoschématu na 4 %, v dalších letech pak zvýšit podíl skutečně neprodukcí ploch o další 1 % u obou variant DZES i celofaremního ekoschématu. Jsme tak v obecné shodě s požadavkem SEA hodnotitele. Podíl v celofaremním ekoschématu by pak měl být úměrně vyšší.** Pouze tak je možné se přibližovat cíli 10 % neprodukcí ploch do roku 2030. Zvýšení podílu zároveň zvýší motivaci zemědělců vstupovat do prémiové úrovně.
 - Určitou alternativou může být omezení doby seče plodin vázajících dusík v rámci DZES i celofaremního ekoschématu tak, aby co nejméně zasahovala do doby hnízdění polních ptáků, a byl tak dosažen pozitivnější efekt produktivních ploch.

Celofaremní ekoschéma

- Pro doplnění komplexního pohledu na environmentální souvislosti opatření SP **konstatujeme, že požadavek diverzifikace plodin je málo účinný** a především **neodpovídá identifikovanému problému** v této oblasti. V analytické části SP (SWOT analýza) je konkrétní nedostatek v diverzifikaci plodin charakterizován jako nedostatek zlepšujících plodin a nadbytek plodin náročných na půdu. Požadavek diverzifikace plodin však tyto funkční skupiny plodin nijak nepodchycuje a pracuje pouze s prostým počtem plodin v rámci farmy. Podpora zlepšujících plodin je částečně suplována skrze možnost dusík vázajících plodin v rámci neprodukcí ploch.

Prémiová úroveň celofaremního ekoschématu

- **Žádáme rozšířit možnosti plnění prémiové úrovně tak, aby byla zvýšena motivace zemědělců do opatření vstupovat** (a to zejména v prvním roce, pokud bude platit odklad DZES 8). Zemědělci by mohli být například **odměňováni i za vyčlenění méně než 7 % skutečně neprodukcí ploch. Žádáme pro zvýšení motivace i technické realizovatelnosti také umožnit plnit část požadovaných ploch (např. polovinu) i neliniiovými úhory.** V rámci ochranných pásů okolo vodních toků by mohli být zemědělci odměňováni již za 6m pásy na DPB, jejichž hranice se nachází ve vzdálenosti 6-25 m od vodního tělesa. Obě tato opatření by snížila výrazný rozdíl mezi DZES, resp. celofaremní ekoplatbou a prémiovou úrovní a tím zvýšila ochotu zemědělců se zapojit.
- Strategický plán postrádá jakoukoli cílenou incentivu pro **vznik stabilních krajinných prvků.** Prémiová ekoplatba se jeví jako kompromisní intervence k podchycení tohoto zásadního a žádoucího fenoménu, jakkoli by podle našeho názoru požadavek měl být zachycen již v podmínkách celofaremního ekoschématu. **Žádáme zavedení takové incentivy (např. podmínky požadovaného podílu stabilních krajinných prvků) s odloženou platností (např. od 2025-26),** přičemž tyto nové krajinné prvky by mohly převážně vznikat převodem z dočasných neprodukcí ploch. Pro podporu tohoto procesu je klíčovým krokem metodické vyřešení, za jakých podmínek lze dočasnou neprodukcí plochu převést (registrovat) jako krajinný prvek.

Ekoschéma Precizní zemědělství

- Prosíme o zdůvodnění, **proč z podmínek žadatele zmizela podmínka "Dotace je omezena na maximálně 20 % výměry orné půdy (R) IČ žadatele".** Spolu s navýšením platby na

hektar z 15 na 43,4 eur zánik této podmínky najednou zvyšuje celkovou platbu pro podnik téměř 15násobně, což se za pouhé přidání podmínky zpracování bilance dusíku zdá jako neúměrné navýšení oproti předchozí verzi (zvláště když ekoschéma ani nepostihuje téma snižování pesticidů).

- **Prosíme o vysvětlení, na základě jaké újmy byla počítána sazba.** Potřebnou techniku může zemědělec získat skrze speciální investiční dotace z PRV (Technologie snižující emise GHG a NH₃) a zároveň jsou technologie precizního zemědělství inzerovány jako pro zemědělce ekonomicky výhodné a úsporné.

AEKO Zatravnění orné půdy

- **Žádáme o navýšení sazby v podopatření Zatravnění drah soustředěného odtoku, a to alespoň na úroveň z minulého období a navíc navýšenou o inflaci a zvýšené náklady.** V SP je navržena sazba 482 eur/ha při 100 % míře kompenzace, zatímco v minulém období byla sazba na úrovni 560 eur/ha. Jak je to možné? Vzhledem k již tak nízkému čerpání titulu v předchozím období a zároveň velkému významu vzhledem k protierozní ochraně je potřeba naopak zemědělce ve stabilizaci drah soustředěného odtoku zatravněním podpořit významněji, ne sazbu snižovat. Předpokládané pokrytí titulem Zatravnění drah soustředěného odtoku je pouze 60 ha, což je vzhledem k rozsahu problému také nedostatečné. **Výrazně doporučujeme rozšíření přepokládané alokace tohoto titulu.**

AEKO Ošetřování extenzivních travních porostů

- Společné podmínky pro Ošetřování extenzivních travních porostů vyžadují **ponechání nepokosených ploch** na DPB od výměry 10 ha výše. Vzhledem k téže podmínce od 12 ha v celofaremním ekoschématu **doporučujeme posunutí hranice v AEKO alespoň na 5 ha**, aby byla přidaná hodnota zřetelnější. Významný a rychlý přínos nesečených ploch pro biodiverzitu potvrdil i výzkum Eršila, Jora a Šípka pro AOPK (např. zde <https://www.myslivot.cz/Casopis-Myslivot/Myslivot/2020/Kveten-2020/Pasy-zivotanasich-loukach>). Podporujeme tak také požadavek hodnotitele SEA.
- **Žádáme o navýšení míry kompenzace a sazeb u některých nadstavbových titulů** tak, aby žádné tituly neměly nižší sazbu než v předchozím období. Naopak **je potřeba sazby navýšit minimálně o navýšené náklady a inflaci**, aby nedocházelo k opouštění hospodaření. U titulů čerpaných na menších výměrách a vzdálenějších od běžné praxe (např. horské louky, modrásek) je míra kompenzace 75-80%, zatímco u titulů rozšířenějších a bližších běžné praxi (základní titul, druhově bohaté pastviny aj.) je míra kompenzace 90-95%. Toto vnímáme jako nevyváženost, naopak očekáváme vyšší míru kompenzace u náročnějších a méně rozšířených titulů.
- **Žádáme, aby jarní smykování, válení a vláčení mohlo proběhnout jen do 10.4.** Stávající praxe bohužel neomezuje jarní práce na loukách a tak k nim často dochází v době, kdy v ploše už probíhá hnízdění ptáků. Případný pozdější zásah by měl být pouze se souhlasem OOP a omezen pouze na nezbytnou část travních porostů.

AEKO Biodiverzita na orné půdě

- Druhově bohaté pokrytí půdy: Z jakého důvodu **lze žádat na max. 25 % veškeré zemědělské půdy**? Taková podmínka zvýhodňuje zemědělce, kteří zároveň obhospodařují větší podíl TTP. Mohlo by se stát, že zemědělec s dostatečně vysokým podílem TTP by na většině orné půdy mohl realizovat jen toto opatření, což pravděpodobně není záměrem. **Doporučujeme podmínku vztáhnout na podíl orné půdy.**
- Druhově bohaté pokrytí půdy: V podmínkách opatření se píše „každoročně na nejvýše 50 % výměry příslušného dílu půdního bloku, na kterou žádá o dotaci, založí porost ...“

Doporučujeme proto úpravu textu tak, aby bylo zřejmé, že je dotace vyplácena pouze na plochu samotného druhově bohatého porostu.

- Druhově bohaté pokrytí půdy: Termín možného mechanického zásahu zasahuje do hnízdění některých ptačích druhů a rozmnožování zajíce polního. Doporučujeme doplnit, že mechanické ošetření se vztahuje jen na plochu s potenciálně rizikovým výskytem plevelů.
- Krmné biopásy: Doporučujeme doplnit termín zapravení porostu nejpozději do 30. dubna, aby se předešlo zbytečným ztrátám při hnízdění ptáků.

AEKO Integrovaná produkce

- Integrovaná produkce révy vinné: Oproti současnému období SZP byla v Základním i Nadstavbovém titulu oslabena podmínka ohledně počtu aplikací herbicidů v příkmenném pásu. V předchozím období se jednalo o max. 2 aplikace, nyní je možné aplikovat 3x a max. 12x za závazek. **Žádáme o upravení podmínky, aby byla zvýšena flexibilita v jednotlivých letech, ale max. počet aplikací za závazek zůstal stejný (tedy 10x).**

AEKO Omezování používání pesticidů v OPVZ na orné půdě

- Může do opatření vstupovat i zemědělec, který vstoupí do opatření Ekologické zemědělství? Pokud ne, upozorňujeme, že např. u zeleniny, jahodníku a brambor by kombinace Integrované produkce a tohoto opatření vygenerovala téměř stejnou sazbu (462+151 eur/ha) jako u EZ (638). To není příliš motivační pro přechod do EZ.

Ekologické zemědělství

- **Žádáme o navýšení míry kompenzace u opatření v Ekologickém zemědělství, zejm. zeleniny, ostatních plodin nebo sadů.** Míra kompenzace je nastavena u některých opatření velmi odlišně (např. 25 % u pěstování zeleniny v EZ oproti 100 % u mnoha jiných opatření). Rozšíření ekologického zemědělství na orné půdě je zásadní jak pro environmentální benefity, které by to do krajiny přineslo, tak pro větší produkci biopotravin v ČR. Platby pro EZ musí být dostatečně motivační.

Založení agrolesnického systému

- **Žádáme finančně zvýhodnit založení pásů po vrstevnici na DPB orné půdy se sklonem od 2 %.** Vedení pásů po vrstevnici je zásadní pro protierozní ochranu půdy. Samotná orientace pásů ALS při založení definuje další způsob hospodaření min. na několik desítek let dopředu, proto je důležité podporovat vrstevnicové uspořádání prvků v krajině už od začátku, jak je to jen s ohledem na vlastnické vztahy k DPB možné.
- Žádáme, aby ochranný pás okolo silvoorebných agrolesnických systémů dosahoval celkové šíře alespoň 6 m.

Podpora poradenství

- Kvitujeme možnost vzniku faremních plánů, které jsou zásadní pro komplexní ochranu životního prostředí v zemědělské krajině - **žádáme však o možnost rozšířit opatření i mimo chráněné oblasti, resp. doplnit harmonogram tak, aby to např. od roku 2026 možné bylo.** Obnova krajině struktury a dosažení 10 % přírodních prvků by měly probíhat ideálně také v rámci promyšleného plánu tak, aby byla co nejlépe zajištěna ekologická stabilita krajiny a podpořen vznik trvalých krajiných struktur. Dostupnost poradenských služeb je zásadní pro komplexní rekultivaci zemědělské krajiny.

Podepsané organizace:

Hnutí DUHA

Česká společnost ornitologická

WWF Central and Eastern Europe

Čmelák - Společnost přátel přírody

Kontakty:

Martin Rexa (martin.rexa@hnutiduha.cz)

Martin Střelec (martin.strelec@hnutiduha.cz)

Václav Zámečník (zamecnik@birdlife.cz)

Alžběta Procházková (aprochazkova@wwfcee.org)